

**ВНЕСОК У ФАРМАЦЕВТИЧНУ НАУКУ Г. Г. КОРРИТАРІ
(1772-1810 рр.) ТА Ф.І. ГІЗЕ (1781-1821 рр.).**

Якуба А.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

yakuba.3597@mail.ru

У 1805 році радою Харківського університету ординарним професором кафедри лікарського речовинослів'я, фармації і лікарської словесності було обрано Георгія Георгійовича Корритарі. Після закінчення Ієнського університету Г.Г. Корритарі, удосконалюючи знання, відвідав відомі наукові центри Німеччини: Лейпціг, Галле, Берлін, Вюрцбург, у Відні викладав терапію. У 1801 році здобув ступінь доктора медицини. Він був почесним членом Ієнських товариств випробувачів природи й мінералогії.

У 1807 році Г.Г. Корритарі призначили деканом лікарського відділення. Працюючи в університеті, він також служив головним лікарем у Харківському військовому відомстві й, будучи магістром окулістики, надавав безкоштовну допомогу людям з хворобами очей. Професор Г.Г. Корритарі викладав фармакологію та історію медицини за власними нотатками. Проте його викладацька діяльність ще не мала систематичного характеру, що було зумовлено труднощами початкового періоду, зокрема відсутністю необхідних навчальних засобів, стабільної кількості студентів на лікарському відділенні тощо.

З 1810 року викладання фармації розпочав Фердинанд Іванович Гізе, доктор філософії, екстраординарний професор кафедри хімії фізико-математичного відділення (екстраординарний професор – друга після завідувача кафедри особа, яка мала науковий ступінь доктора).

Практичну і теоретичну підготовку Ф.І. Гізе здобув у Берліні, керував хімічною фабрикою в Аугсбурзі. У 1802 році він став помічником придворної аптеки у Відні, звідки й був запрошений до Харківського університету на посаду ад'юнкта кафедри хімії.

Завдяки високому рівню освіти та своїй надзвичайній енергійності вже в перші роки роботи в університеті Ф.І. Гізе став одним із найкращих представників професорсько-викладацького складу. Він відомий і як невтомний дослідник природних багатств Слобожанщини.

Важливе місце в його дослідженнях науково-практичного характеру посіло вивчення цілющих мінеральних вод в Ізюмському повіті, слободі Рогань Харківської губернії та Костянтиноградському повіті Полтавської губернії. У 1805 році в одному з маєтків Куп'янського повіту Харківської губернії Ф.І. Гізе виявив поклади високої якості аптекарської соди, або глауберової солі.

У 1811 році, по смерті Г.Г. Корритарі, Ф.І. Гізе обрано ординарним професором «химии и фармацевтики». Він був деканом фізико-математичного відділення, керував хімічною лабораторією університету.

В умовах не обладнаної лабораторії вивчав способи виготовлення селітри, виконував інші дослідження. Читаючи на лікарському відділенні власний курс фармацевтичної хімії (чотири години на тиждень), професор Гізе супроводжував лекції демонстрацією дослідів у хімічній лабораторії.

Вважається, що саме він заклав підвалини для відкриття фармацевтичної лабораторії університету. Професор Ф.І. Гізе по праву визнано видатним ученим свого часу. Він був почесним членом Берлінського фармацевтичного і Віленського медичного товариств, членом-кореспондентом Імператорських Санкт-Петербурзької академії наук та Медико-хірургічної академії. Талант Ф.І. Гізе як вченого розкрився саме під час його роботи в Харківському університеті, де він написав 11 наукових праць, кращими з яких вважаються «Всеобщая химия», «Наставление к фармакопее» і «Lehrbuch der Pharmacie». Визнанням наукових заслуг Ф.І. Гізе було запрошення його до Дерптського університету, відомого в Європі наукового центру.